

Gyűrű kollekció

Gránitz Dóra

Intézmény, kar: Pécsi Tudományegyetem, Művészeti kar

Szak, évfolyam: Kerámiatervezés, BA III.

Témavezető: Nagy Márta DLA, egyetemi tanár

A témaválasztásban közre játszottak előzetes tanulmányaim és személyes érdeklődésem is. Eddigi képzéseim során már foglalkoztam ékszerkészítéssel, azonban az üveg anyagából adódó technikai nehézségek miatt a gyűrű egészét nem tudtam kivitelezni, viszont a kerámia anyagok és a beton alkalmasnak tűntek erre a feladatra. Utóbbival, mint anyaggal az egyetemi tanulmányaim első félévében kerültem kapcsolatba. A fémmel ellentétben a szilikátok esetében bizonyos kompromisszumokat kell a tervezés alatt „kötni”.

Az ékszer tervezés első szakaszában megismerkedtem olyan alkotókkal és munkáikkal, akik/amik inspirálóan hatottak rám és nagyszerű példaként szolgáltak a munkáimhoz.

Közülük szeretnék kiemelni párat a teljesség igénye nélkül:

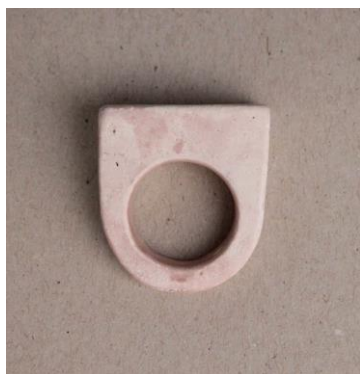
- porcelánból készült ékszereivel Botos Balázs és az Ő spRings kollekciója
- formai inspiráció miatt Stomfai Krisztina Torta gyűrűje
- Juhos Janka JUJJ jewelleryes for Dóri Tomcsányi Collection-je
- Gera Noémi beton ékszerei

A kollekció megálmodásakor az alapötlet egy olyan design megtalálása volt, amit szabadon lehet variálni mind anyagban, színben, formában és felületben. A tervezés során fontos szempontnak tartottam a tárgyak méreteit, mert olyat szerettem volna alkotni, amely nem mindennapi viseletre szánt, hanem nagyobb, alkalmi, ám mégis kényelmesen hordható darabok.

A tesztelés közbeni visszajelzések alapján készítettem egy olyan változatot is, amelyen az ujjak közötti részt elvékonyítottam azért, hogy kényelmesebben viselhető legyen.

A gyűrű anyagából adódóan férfias erőt sugároz, ezért körükben medálként is méltán népszerű.

Az alapforma:

Az első módosítás a forma csonkolása volt úgy, hogy felülről nyújtott trapéz legyen, az oldalnézete pedig változatlan maradt.

Ezt a formát elkészítettem betonból, majd porcelánból. A darabok többféleképpen is variálhatóak egymással: porcelán-porcelán, beton-porcelán, beton-beton párosításban és akár összerakásukban is.

A betonformákat formakészítő szilikonból konstruáltam. A betongyűrűk között van már előre bekevert betonból készült és olyan is, amelynek megfelelő összetételét magam kísérleteztem ki, például a homokban lévő szemcseméretnek nagyságával. Az anyag színezése színtesttel és vasoxiddal történt.

Próbáltam felhasználni a formába egyéb anyagokat, mint például hungarocell és alufólia.

A betonból kivéve érdekes hatást keltettek, de használati szempontból sajnálatos módon veszélyesnek bizonyultak. Egy-két különlegesebb darab is készült, amelyek felső részébe üvegdarab található.

Az ötletelés következő állomása az volt, hogyan lehetne az alapforma felső lapjának egyszerűségét megtörni és mozgalmassá tenni. Ennek eléréséhez kísérletezni kezdtem többféle felülettel és technikával.

Első körben a betonban lévő víz hatását vizsgáltam különféle papírfajtákon, ám ezt elvettem, mivel a vártnál kisebb plaszticitást mutattak.

Ezt követően a papírhajtogatást próbáltam ki különféle mintákkal és papírokkal, műanyag fóliákkal. Az elképzelésem megvalósításához leginkább ez felelt meg, azonban az arányokkal még kísérletezni kellett, hogy a technikának és a koncepciónak megfelelő legyen.

A gyűrűből így lett egy alapforma, csonkolt téglalap, azaz trapéz felülnézetű és egy nagyon játékos, szinte érdes-szúrós felületű.

A gyűrűket három féle technikával készítettem el:

1. A gipszmagról gipszformát készítettem, ebbe öntöttem porcelánt. Ennek a formának a különlegessége, hogy a felső lapja egy cserélhető betét, amelynek segítségével egy öntőformából tudtam készíteni a sima és érdes felületű darabokat egyaránt. Majd külön erre a célra készült égetési segédeszközzel magas tűzön, mázasan égettem ki őket.

2. A második csoport raku technikával készült, szintén öntéssel samottos és porcelán masszából. A samottos anyagból készült gyűrűket előégettem, míg a porcelánból öntöttüket magas tűzön égettem ki, majd így mázaztam őket.

A gyűrűket kemencébe helyeztük és 980 °C-ra melegítettük gázzal. A megfelelő hőfok elérése után a kemencéből kiszedtük a gyűrűket, fűrészpor ágyba temettük és végül-homokot szórtunk rá.

3. A harmadik csoport ékszereit szintén porcelánból öntöttem, azonban előégetés után mázaztam és ezt követően lett fatüzelésű kemencében kiégetve magas, körülbelül 1300 °C-on.

A raku- és fatüzes kemencében készültek egyik oldala mázatlan maradt, amelyet felpolíroztam, hogy a lehető legszebb legyen.

A jövőben a porcelán és beton ékszerek kapcsolatát szeretném vizsgálni.

